

Albert Einstein^{=mc²}

Albert Einstein

När Hermann och Pauline Einstein 1879 fick sin första och enda son kunde de knappast ana vilken inverkan han skulle komma att ha på världshistorien. Albert var nämligen väldigt duktig i skolan men vantrivdes och ifrågasatte ofta pedagogiken som man använde sig av. Han föddes och växte upp i den tyska staden Ulm i en icke-religiös judisk familj men flyttade 1894 till Italien och Milano för att slippa sin militärtjänstgöring.

Efter studenten började Albert Einstein 1896 studera vid ETH (Eidgenössische Technische Hochschule) i Zürich. Detta blev startskottet på Einsteins akademiska resa som när Adolf Hitler kom till makten 1933 tog Einstein från Berlin och till Institute for Advanced Study i Princeton.

Albert Einstein är idag en av de största vetenskapsmännen genom tiderna och har en meritlista som är svåröverträffad. År 1922 blev han tilldelad Nobelpriset i fysik för sin artikel rörande fotoelektriska effekten men det han är mest känd för är Einsteins relativitetsteori där den berömda formeln $E = mc^2$ kommer från.

Från att ha varit en pionjär inom kvantfysiken började Einstein från mitten av 1920-talet kritisera kvantmekaniken. Hans diskussioner med Niels Bohr är idag berömda och även om han i just det fallet misslyckades så var det ett prov på hans ständiga nytänkande och kamp för att bryta ner befintliga barriärer.

Einstein var en sann vetenskapsman som ifrågasatte det som påverkade honom även som samhällsmedborgare. Han engagerade sig politiskt under det första världskriget då han blev medlem i "Bund Neues Vaterland" som arbetade för en snabb fred utan territoriella anspråk. Målet var också att skapa en internationell organisation som skulle undvika framtida krig. På 1920-talet fick den växande antisemitismen honom att engagera sig för sionismen. Han tog samtidigt avstånd från nationalism och tycks ha förespråkade att judar och palestinier skulle leva i fredlig samexistens i samma land. När Adolf Hitler kom till makten visade Einstein sin ståndpunkt med uttalandet "Våldet drar till sig moraliskt mindervärdiga ... Geniala tyranner får skurkar som efterföljare." Trots sina många vetenskapliga framgångar kunde Einstein i slutet av sin levnad bara konstatera att det var "sorgligt att leva i en tid då det är lättare att klyva en atomkärna än att spränga en fördom".

Idag finns "Albert Einsteins fredspris" och Einstein är en av de få som lämnar efter sig ett grundämne i det periodiska systemet - Einsteinium. 1999 blev han utnämnd till Århundradets person av TIME Magazine.

Historien om Albert Einstein är en av flera inspirerande berättelser från FreeSpace. Vi valde att uppmärksamma Albert Einstein för att han är en god förebild och en inspiratör för det kritiska tänkandet. Förmågan att ifrågasätta sin omgivning och samtid är central för all utveckling. Varför ska en idrottsklubb bara vara en idrottsklubb när man kan samtidigt påverka samhällsutvecklingen och varför ska reklamplats bara vara till för marknadsföring av produkter när man kan sprida ett positivt budskap? This is FreeSpace.

